

***Neisseria gonorrhoeae* antibakteriālās jutības raksturojums Latvijā**

**Gatis Pakarna, Vera Bondareva, Solvita Selderiņa,
Jeļena Storoženko, Baiba Rozentāle**

SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca"
stacionārs "Latvijas Infektoloģijas centrs" (SIA RAKUS LIC), Latvija

Ievads. Pēc Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra (ECDC) antibakteriālās uzraudzības programmas (*Euro-GASP*) datiem, Eiropā gonorejas terapijai visbiežāk izmanto šādus antibakteriālos līdzekļus – cefiksīmu, ceftriaksonu, ciprofloksacīnu, azitromicīnu un spektinomicīnu. *Euro-GASP* rezultāti atspoguļo pieaugošo rezistenti pret ciprofloksacīnu (53%) un azitromicīnu (7%), kā arī cefiksīma jutības samazināšanos par deviņiem procentiem 2010. gadā. Antibakteriālās jutības testēšanai rekomendē E-testa un agara atšķaidījuma metodi.

Mērķis. Raksturot *N. gonorrhoeae* antibakteriālās jutības rezultātus pret cefiksīmu, ceftriaksonu, ciprofloksacīnu, azitromicīnu un spektinomicīnu Latvijā.

Materiāls un metodes. Analizēti izdalītie *N. gonorrhoeae* celmi laikposmā no 2010. gada līdz 2011. gadam, to ieskaitot. Izdalītajiem celmiem noteica antibakteriālo jutību pret šādiem antibakteriāliem līdzekļiem: ceftriaksons, cefiksīms, ciprofloksacīns, azitromicīns un spektinomicīns. Izmantoja E-testa un agara atšķaidījuma metodes. Rezultātus interpretēja pēc *EUCAST* standartiem.

Rezultāti. SIA RAKUS stacionāra "Latvijas infektoloģijas centrs" laboratorijā bakterioloģijas nodaļā laikposmā no 2010. gada līdz 2011. gadam, to ieskaitot, izdalīja 38 *N. gonorrhoeae* celmus.

Izdalītajos paraugos bija 12 (31,6%) sieviešu un 23 (60,5%) vīriešu paraugi. Izdalītie paraugi saņemti no visas Latvijas. Raksturojot sieviešu un vīriešu vecuma iedalījumu pēc izdalītajiem *N. gonorrhoeae* paraugiem, tas variē robežās no 18 līdz 55 gadiem. Lielākā saslimstība ar gonoreju ir vecumposmā no 18 līdz 44 gadiem.

N. gonorrhoeae antibakteriālās jutības rezultāti parāda, ka pret ceftriaksonu jutīgi bija 38 (100%) celmi, pret cefiksīmu – 38 (100%), pret spektinomicīnu – 38 (100%), pret azitromicīnu – 37 (97,4%) un pret ciprofloksacīnu – 27 (71,1%) celmi. Pēc *EUCAST* standartiem ceftriaksona un cefiksīma jutības intervāls ir $\leq 0,12$ $\mu\text{g/ml}$. Dati parāda, ka ceftriaksona intervāls ir $< 0,002$ līdz $0,047$ $\mu\text{g/ml}$, bet cefiksīma intervāls – $< 0,016$ – $0,125$ $\mu\text{g/ml}$. Minimālo inhibīciju koncentrāciju vērtības cefiksīmam un ceftriaksonam iekļaujas "jutīgs" intervālā. Ar agara atšķaidījuma metodi jutību noteica pret ciprofloksacīnu un spektinomicīnu. Ciprofloksacīna, azitromicīna un spektinomicīna rezistences intervāls bija attiecīgi $>0,06$, $>0,5$ un >64 $\mu\text{g/ml}$ pēc pielietotā standarta. 11 (28,9%) izdalīto celmu ir rezistenti pret ciprofloksacīnu, 1 (2,6%) izdalītais celms ir rezistents pret azitromicīnu ar vērtību $0,75$ $\mu\text{g/ml}$. Rezistence pret spektinomicīnu nav novērota.

Secinājumi. Gadījumos, kad novērojām rezistentus *N. gonorrhoeae* celmus, 28,9% paraugu bija rezistenti pret ciprofloksacīnu un 2,6% – pret azitromicīnu. Lai iegūtu Latvijas teritorijai objektīvus *N. gonorrhoeae* antibakteriālās jutības rezultātus, ir nepieciešams turpināt izmeklēšanu, iekļaujot tajā lielāku paraugu skaitu.